

Строго секретно!

Екз. № 1

ИСТОРИЧЕСКА СПРАВКА

на поделение 5380 - КДС от 1 9 4 7 год.

Ф о н д № 12

- МВР - отдел IX-ДС - служба въдворяване и затвори /ВЗ/ -
/ 1947 - 1949 г./
- МВР - отдел Затвори и ТВО /1949 - 1950 г./
- МВР - ДДС - служба въдворяване и затвори /ВЗ/1950-1951 г./
- МВР - ДС - отделение въдворяване и изселване /ВМ/ -
/ 1951 - 1954 г./
- МВР - ДС - поделение 1248 / 1957 - 1965 г./
- КДС - поделение 5380 / 1965 - г./

След установяването на народната власт на 9.IX.1944 г. една част от вражеските елементи остана ненаказана по пътя на разглеждане на тяхната противонародна дейност от народните съдилища. Други пък започнаха по-късно да изразяват своето отрицателно отношение към народната власт, да водят вражеска агитация и пропаганда и пр. Органите на ДС трябваше да вземат съответните мерки по обезпечаване сигурността на държавата. Посочената категория граждани съгласно съществуващите законни разпоредби се поставяха на определени места, в трудово-изправителни селища, по-късно наречени - трудово възпитателни общежития /ТВО/ или се изселваха от дотогавашните им местожителства на нови определени от органите на ДС.

Непосредствено след 9.IX.1944 г. въпросите на въдворяването и изселването на вражеските елементи не е било съсредоточено

в една служба, а се е провеждало от различните служби на ДС в центъра и по места. Това положение, често е ставало причина, да не се знае в даден момент какъв е броя на въдворените и изселените граждани, за колко време, къде и пр.

За осигуряване известен ред в тази дейност на органите на ДС, съгласно утвърдения щат за 1947 г. към отдел IV-ДС - следствие, радиоразузнаване и специално снабдяване се създава служба въдворяване и затвори /ВЗ/.

Задачата на тази служба е била да оформя в съответни заповеди и други документи въпросите свързани с въдворяването и изселването. Тя не се е занимавала с агентурно-оперативна работа, а е оказвала помощ на оперативните подразделения.

През 1948 г. се запазва същата служба със същите задачи.

През 1949 г. съгласно утвърдения щат отдел IV-ДДС - следствие, радиоразузнаване и специално снабдяване се разформирова и служба въдворяване и затвори /ВЗ/ се закрива като нейните функции се поемат от отдел "Затвори и ТВО" при МВР. Това структурно положение е просъществувало кратко време и съгласно щата за 1950 г. отново се създава служба въдворяване и затвори /ВЗ/ при ДДС, със същите задачи, както по-рано.

До края на 1950 г. с въпросите на въдворяването и изселването са се занимавали служба въдворяване и затвори към ДС, отдел Затвори и ТВО, отдел Секретариат, отдел I ДС, Столично управление, отдел XII-ДС и др.

През 1951 г. с утвърден щат от 6.II.1951 г. се създава самостоятелно отделение въдворяване и изселване /ВИ/.

През 1952 и 1953 г. също имаме отделение въдворяване и изселване, което се състои от служба въдворяване и ТВО и служба-Изселване със задачи да организира и изпълнява настаняването в ТВО и разселването на лица в страната.

През 1954 г. отделение въдворяване и изселване се закрива /съгласно утвърден щат от 26.XII.1953 г./ а със заповед № И-302 от 29.IV.1954 г. се вдига изселническият режим.

През 1955 г. няма отделение въдворяване и изселване.

В края на 1956 г. във връзка с контрареволуцията в

Унгарската народна република на 5.XI.1956 г. у нас е репресирана голяма група вражески контингент представляващ опасност за обществения строй. Със заповед № I-182 от 22.XII.1956 г. отново се създава ТВО, като на група служители от ДС се възлага да изпълняват задачите на отделение въдворяване и изселване /ВИ/.

През 1957 г. с утвърден щат от 22.I.1957 г. се създава поделение 1248, което изпълнява същите функции, както отделение въдворяване и изселване /ВИ/. Поделението е с ранг на отделение. При явната кореспонденция използва щемпъл поделение 1248, а при секретната-отделение въдворяване и изселване /ВИ/ - ДС.

От 1958 до 1965 г. не настъпва изменение в задачите и структурата с изключение на това, че през 1961 г. поделение 1248 става с ранг на служба.

През 1965 г. става разделянето на МВР на две ведомства - МВР и КДС /заповед № I-507 от 26.VII.1965 г./. В структурата на МВР остава поделение 1248, а при КДС се създава поделение 5380 със задача да се занимава с обектите на КДС по въпросите на въдворяването и изселването. Поделение 5380 е с ранг на служба.

Към фонда на поделение 5380 КДС са включени архивните материали на служба въдворяване и затвори /ВЗ/, отделение въдворяване и изселване /ВИ/ на поделение 1248 до момента на разделянето на МВР и КДС /1965 г./ Отделни материали на поделение 0789 МВР-Белене и Трудова група поделение 0789-МВР-Ловеч.

Материалите се отнасят за периода от 1947 г. до 1965 г. /без годините 1954-1956 г., когато отделение ВИ е закрито, като отделни документи са запазени и от 1945 и 1946 г. Състоянието на материалите до 1954 г. е добро, а след това много добро и всички документи са изцяло запазени.

Отп. в 3 екз.

Екз. № 1-3 ДФ

Изп.: Русчев

Нап.: Шаренкова

27.XI.1967 г.

Схо Ф и Я

СЪСТАВИЛ:

Н-К ОТДЕЛЕНИЕ

ПОЛКОВНИК -

